

VASTUULLINEN TIEDEVIESTINTÄ JA TEKIJYYS

Vain julkaistu tieto vaikuttaa

Tiedon jakaminen luo vaikuttavuutta:

tekijyys, tiedon kuratointi ja hyvät tiedeviestinnän käytänteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä hankerahoitus ajalle 1.12.2015–31.12.2017.

Ministeriön tiedepoliittisten tavoitteiden mukainen, kertaluontoinen projekti.

Tavoite: Tekijyyteen ja vastuulliseen tiedeviestintään liittyvät kansalliset suositukset sekä näihin liittyvän materiaalin tuottaminen verkkoon avoimesti kaikkien saataville. Lähtökohtana on tutkimuksen koko elinkaari.

Avoimen tieteen ja digitalisaation mukanaan tuoma toimintakulttuurin muutos tieteen teossa ja julkaisemisessa

Suositus tekijyydestä

- Kansallinen suositus tieteellisten julkaisujen tekijyydestä ja kirjoittajuudesta (authorship)
- Sopimusmallipohja tekijyydestä tutkimus- ja julkaisuhankkeille

Tekijänoikeus ja tekijyys

Tekijänoikeuslain (1961/4040) 1 §:”Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla.”

Tieteelliseen tutkimukseen liittyvässä tekijyydessä / kirjoittajuudessa on kysymys myös itse tutkimustyöstä

- Esim. aineiston kerääminen, ideointi, suunnittelu tai tutkimuksessa avustaminen voivat oikeuttaa tekijyyteen

Lääketieteellisten tiedelehtien päätoimittajien (ICMJE) ohjeet:

1. Substantial contributions to the conception or design of the work; or the acquisition, analysis, or interpretation of data for the work; **AND**
2. Drafting the work or revising it critically for important intellectual content; **AND**
3. Final approval of the version to be published; **AND**
4. Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved.

– Kaikille, joiden panos täyttää ensimmäisen kriteerin, pitää tarjota mahdollisuus osallistua käsikirjoituksen suunnitteluun, arviointiin ja lopulliseen hyväksymiseen.

Kansallinen suositus tutkimusviestinnän hyvistä käytänteistä

- Tiedeinstituutioiden kolmas tehtävä, yhteiskunnallinen vuorovaikutus
- Yhteiskunnallinen keskustelu tarvitsee asiantuntijoita
 - Tiedeviestintä on osa tutkijan ammattitaitoa
 - Kuinka palkita yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta?

Tulevia työpajoja

- Tutkija – ketä edustat? Työpaja julkisuudessa puhuville asiantuntijoille. Liikutu tiedosta tiedeviestinnän päivä **3.6.**
- Syys–lokakuu: tutkijayhteisön tukitoimet vihapuhetta vastaan.